www.pwc.se

Revisionsrapport

Granskning av Årsredovisning 2012

Lekebergs kommun

Lars Wigström, Cert. kommunal revisor
Anna Gröndahl
Mars 2013

pwc

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning 1

2. Inledning 3

2.1. Bakgrund 3

2.2. Revisionsfråga och metod 3

3. Granskningsresultat 5

3.1. Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning 5

3.1.1. Förvaltningsberättelse 5

3.1.2. Balanskrav 8

3.1.3. God ekonomisk hushållning 8

3.1.4. Nämndernas redovisning av sitt uppdrag 10

3.2. Rättvisande räkenskaper 10

3.2.1. Resultaträkning 10

3.2.2. Balansräkning 12

3.2.3. Kassaflödesanalys 12

3.2.4. Sammanställd redovisning 13

3.2.5. VA-verksamhet 13

3.2.6. Tilläggsupplysningar 14

3.3. Övrigt 14

1. Sammanfattning

Revisorerna i Lekebergs kommun har givit PwC i uppdrag att genomföra en granskning av årsredovisning 2012. Granskningen sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv och har bland annat till syfte att bedöma om årsredovisningen är upprättad i enlighet med kommunallagen, lag om kommunal redovisning och övrig normgivning.

Vi bedömer att kommunens ekonomiska situation och utveckling i allt väsentligt är stabil.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande bedömning.

Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?

Vi bedömer att årsredovisningen i all väsentlighet redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Vår bedömning är att samtliga nämnder på ett tydligt sätt har utvärderat de mål/aktiviteter som fullmäktige beslutade om i budgeten för 2012. I förvaltningsberättelsen kan även informeras om kommunledningens arbetssätt att genom ”Ledningens genomgång” få ett strukturerat kvalitetsledningssystem.

Flera nyckeltal som berör nämndernas verksamheter ingår även i förvaltningsberättelsen.

Kommunens arbete med att utveckla den interna kontrollen kunde även ha belysts i förvaltningsberättelsen.

Vi bedömer att investeringsredovisningens sammanfattning i allt väsentligt ger en rättvisande bild av årets investeringar.

Vi bedömer att driftredovisningens sammanfattning i all väsentlighet ger en rättvisande bild av hur utfallet förhåller sig till fullmäktiges budget.

Information om de kommunala bolagen redovisas i förvaltningsberättelsen. Vi bedömer att en tydligare uppföljning av bolagens ändamål och ägardirektiv ska redovisas i förvaltningsberättelsen. Se nya regler som gäller fr o m 1 jan 2013 i KL 6 kap 1a och 1 b § om förstärkt uppsiktsplikt för kommunstyrelsen över de kommunala företagen.

Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Vi bedömer att utvärderingen av de finansiella målen som redovisas i årsredovisningen ger en rättvisande bild av måluppfyllelsen.

Sammantaget bedömer vi att den finansiella styrningen är tillräcklig och att de åtgärder som vidtagits och planeras ger goda förutsättningar att upprätthålla en ekonomi i balans.

Vi bedömer det som positivt att samtliga nämnder följer upp de budgeterade verksamhetsmålen på ett pedagogiskt och likartat sätt. Det framgår tydligt om målen har uppfyllts, uppfyllts delvis eller inte alls.

Vi bedömer att den uppföljning som är gjord för varje aktivitetsmål ger stöd till den utvärdering som gjorts av måluppfyllelsen.

Enligt kommunallagen ska mål och riktlinjer beslutas utifrån begreppet god ekonomisk hushållning. De verksamhetsmål som framgår av utvecklingsplanen och i budgeten har inte kopplats till begreppet god ekonomisk hushållning.

Har balanskravet uppfyllts och hanteras eventuella underskott i enlighet med balanskravets regler?

Vi instämmer i kommunens bedömning att balanskravet har uppfyllts för 2012. Årets resultat är 15,0 mnkr och efter justering av reavinster och den taxefinansierade verksamheten (avfall) är det justerade resultatet 11,5 mnkr.

Inga tidigare års negativa resultat finns att återställa.

Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på **rättvisande räkenskaper** och är upprättad enligt god redovisningssed.

Resultat- och balansräkning är uppställd i enlighet med KRL och noter finns i tillräcklig omfattning.

Vi bedömer att kommunen i allt väsentligt redogjort för de redovisningsprinciper som tillämpas. De avvikelser som förekommer och där upplysning har lämnats i avsnittet redovisningsprinciper är:

- Löner för timanställdas tid och ob-ersättningar redovisas månaden efter utbetalning.

- RKR:s rekommendation nr 13.1. Information om leasingåtaganden följer ej i sin helhet rekommendationen. Redovisning av framtida hyresåtaganden skall även redovisas som tilläggsupplysning.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

I den kommunala redovisningslagen (KRL) regleras externredovisningen för kommuner och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning (RKR) och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är Kommunstyrelsen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

När det gäller nämndernas redovisning, skall den enligt kommunallagen utformas på det sätt som fullmäktige bestämmer.

2.2. Revisionsfråga och metod

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (9:9a) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.

- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

- Har balanskravet uppfyllts och hanteras eventuella underskott i enlighet med balanskravets regler?

- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande? Med rättvisande avses följsamhet mot lag, rekommendationer och god redovisningssed.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl. drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning
- sammanställd redovisning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Vi har även bedömt kommunens ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om.

Vidare har vi också inom ramen för granskningen av årsredovisningen bedömt nämndernas redovisningar av hur de fullgjort sitt uppdrag från fullmäktige.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

3. Granskningsresultat

Kommunens årsredovisning är i allt väsentligt upprättad enligt god redovisningssed. I de fall kommunen ännu ej har anpassat sig till uttalanden från normgivande organ har vi under avsnitt 3.2.6 ”Tilläggsupplysningar” kommenterat kommunens avvikelser till god redovisningssed.

Bokslutsunderlag och specifikationer är i god ordning och håller god kvalitet.

3.1. Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1. Förvaltningsberättelse

I KRL kap 4 framgår det att kommunen skall upprätta en förvaltningsberättelse. Förvaltningsberättelsen skall innehålla:

- *en översikt över utvecklingen av kommunens verksamhet (KRL 4:1)*
- *särskilda upplysningar om de anställdas sjukfrånvaro (KRL 4:1 a)*
- *samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet (KRL 4:2)*
- *en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten (KRL 4:3)*
- *en redovisning av hur det negativa resultatet skall regleras (KRL 4:4)*
- *en utvärdering av mål för god ekonomisk hushållning (KRL 4:5)*
- *sådana upplysningar som avses i KRL 4:1 skall också omfatta sådan kommunal verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer (KRL 8:1).*

3.1.1.1. Översikt över utvecklingen av verksamheten

Vi har granskat att förvaltningsberättelsen lämnar tillräckliga uppgifter om:

- obligatorisk information i enlighet med KRL och RKRs rekommendationer
- sådana förhållanden, som inte skall redovisas i balansräkning eller resultaträkning, men som är viktiga för bedömning av ekonomin
- händelser av väsentlig betydelse som har inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut
- förväntad utveckling
- väsentliga personalförhållanden, bl. a. den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaron
- annat av betydelse för styrning och uppföljning.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar i all väsentlighet överensstämmer med kraven i kommunala redovisningslagen.

Analys och rättvisande bedömning av ekonomi och ställning. Analysen av årets resultat och den ekonomiska ställningen ger en rättvisande bild. Förvaltningsberättelsen beskriver också kort hur ekonomin utvecklas de närmaste åren. Förvaltningsberättelsen innehåller uppgifter om pensionsåtaganden i tillräcklig omfattning.

Under avsnittet ekonomisk översikt beskrivs och visas finansiella nyckeltal i tillräcklig omfattning. Flera uppgifter finns även sammanställda under rubriken ”Fem år i sammandrag”.

Händelser av väsentlig betydelse. I förvaltningsberättelsen finns inslag av väsentliga händelser men de finns under olika avsnitt, vilket gör det svårt för läsaren att tillgodogöra sig denna information. I förvaltningsberättelsen som är kommunstyrelsens sammanfattning kan ett särskilt avsnitt om viktiga händelser ingå. Avsnittet bör ta upp sådant som bedöms som betydelsefullt för kommunen och som inträffat under och delvis efter räkenskapsåret. Dessa inslag kan även vara framåtsyftande.

Förväntad utveckling. Av årsredovisningen framgår på ett tydligt sätt den förväntade utvecklingen inom olika verksamheter. Kopplingen kan göras tydligare till hur detta kommer att påverka kommunens ekonomi och prioriteringar inom olika områden.

Väsentliga personalförhållanden. Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas i enlighet med KRL 4:1 a, dvs. frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad. I övrigt lämnar den personalekonomiska redovisningen ett flertal uppgifter om personalen i form av diagram och verbal information. Vi bedömer att information lämnas i tillräcklig omfattning.

Gemensam förvaltningsberättelse. Förvaltningsberättelsen omfattar en beskrivning av den samlade kommunala verksamhetens organisation och särskilda upplysningar om ekonomi och verksamhet i koncernföretagen i enlighet med RKR 8.2. Information om de kommunala bolagen redovisas i förvaltningsberättelsen. Vi bedömer att en tydligare uppföljning av bolagens ändamål och ägardirektiv ska redovisas i förvaltningsberättelsen. Se nya regler som gäller fr.o.m. 1 jan 2013 i KL 6 kap 1a och 1 b § om förstärkt uppsiktsplikt för kommunstyrelsen över de kommunala företagen.

Obligatorisk information enligt KRL och RKR:s rekommendationer. I förvaltningsberättelsen redovisas upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser i enlighet med RKR 7.1 som en del av uppföljningen av fullmäktiges föreskrifter om förvaltning av pensionsmedel.

Andra förhållanden som har betydelse för styrning och uppföljning av verksamheten. Detta område avser information och analys rörande prestationer, kvalitet och mål. Samtliga nämnder har på ett tydligt sätt utvärderat de mål/aktiviteter som fullmäktige beslutade om i budgeten för 2012. I förvaltningsberättelsen kan även informeras om kommunledningens arbetssätt att genom ”Ledningens genomgång” få ett strukturerat kvalitetsledningssystem.

Flera nyckeltal som berör nämndernas verksamheter ingår även i förvaltningsberättelsen.

Kommunens arbete med att utveckla den interna kontrollen kunde även har belysts i förvaltningsberättelsen.

Vi har granskat att:

- investeringsredovisningen visar kommunens totala investeringsverksamhet
- investeringsredovisningen är uppställd enligt god redovisningssed
- beloppen i investeringsredovisningen överensstämmer med årets bokföring
- posterna i investeringsredovisningen är överförda till balansräkningen och finansieringsanalysen
- jämförelse med tidigare år görs
- avvikelser i förhållande till budget och investeringskalkyler har analyserats och kommenterats.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att investeringsredovisningens sammanfattning i allt väsentligt ger en rättvisande bild av årets investeringar.

I år har en tydligare avstämning och uppföljning gjorts mot de enskilda projekt som fullmäktige beslutade om i budgeten för 2012 inkl. de investeringsanslag som ej förbrukades 2011. Av den totala investeringsbudgeten på 24,3 mnkr har endast ca 60 % använts. Information om avvikelser i förhållande till budget kan förbättras.

Redogörelsen kan även innehålla en totalkalkyl för respektive investering, årets investeringsutgift om det rör sig om fleråriga projekt samt en prognos för färdigställande.

Jämförelse med tidigare år saknas.

3.1.1.2. Driftredovisning

Vi har granskat att:

- budgeterade och redovisade kostnader och intäkter redovisas i sammanfattning
- redovisade intäkter och kostnader överförts riktigt från den systematiska bokföringen
- samma periodiseringsprinciper gäller för både budget och redovisning
- jämförelse med tidigare år görs
- driftredovisningen är analyserad i förhållande till ekonomi och fastställda mål.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att driftredovisningens sammanfattning i all väsentlighet ger en rättvisande bild av hur utfallet förhåller sig till fullmäktiges budget.

3.1.2. Balanskrav

Vi har granskat:

- kommunens bedömning av om balanskravet har uppfyllts
- om det i förvaltningsberättelsen anges när och på vilket sätt man avser att göra den i kommunallagen (KL 8:5) föreskrivna reglering i de fall ett negativt resultat uppvisas
- om det i förvaltningsberättelsen lämnas upplysning om hur tidigare års negativa resultat har reglerats
- om det i förvaltningsberättelsen framgår skälen till att inte reglera ett negativt resultat, i de fall fullmäktige har beslutat att en sådan reglering inte skall ske.

Bedömning och iakttagelser

Vi instämmer i kommunens bedömning att balanskravet har uppfyllts för 2012. Årets resultat är 15,0 mnkr och efter justering av reavinster och den taxefinansierade verksamheten (avfall) är det justerade resultatet 11,5 mnkr.

Inga tidigare års negativa resultat finns att återställa.

3.1.3. God ekonomisk hushållning

Vi har granskat:

- Måluppfyllelsen för fullmäktiges verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning
- Måluppfyllelsen för fullmäktiges finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning

Bedömning och iakttagelser

I årsredovisningen har en utvärdering gjorts av de finansiella målen.

Vi bedömer att de finansiella målen har uppnåtts.

Verksamhetsmål som har betydelse för en god ekonomisk hushållning har inte angetts i budgeten för 2012 och inte heller beslutats av fullmäktige när budgeten antogs. Vi kan som en följd av detta inte bedöma resultatet i denna del.

3.1.3.1. Finansiella mål

I årsredovisningen görs en överskådlig avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2012:

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige i budget 2012	Utfall 2012-12-31	Måluppfyllelse
Resultatet skall i snitt under en treårsperiod vara positivt och uppgå till en procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	Resultatet för 2012 är positivt om 15,0 mnkr. Resultatet är 3,52 procent av skatter och bidrag samt genomsnittsresultatet för perioden 2010-2012 är 3,47 %.	Målet är uppnått
Årets investeringar och amorteringar skall finansieras av egna medel.	Inga lån har tagits upp under året.	Målet är uppnått
Verksamhetens nettokostnad skall understiga 100 % av skatter och bidrag.	Verksamhetens nettokostnad uppgår till 97,3 %.	Målet är uppnått

Vi instämmer i kommunens bedömning av de finansiella målen.

3.1.3.2. Mål för verksamheten

I Budget 2012 med ekonomisk plan för 2013-2014 framgår kommunens verksamhetsmål. 12 verksamhetsmål har angetts och är fördelade mellan kommunens tre nämnder. Till varje verksamhetsmål har kopplats ett eller flera aktivitetsmål som stödjer verksamhetsmålet. I budgeten framgår även att verksamhetsmålen utgår från de mål som anges i ”Utvecklingsplan för Lekebergs kommun” daterad 2008-02-07.

Samtliga 12 verksamhetsmål och aktivitetsmål har följts upp i årsredovisningen.

Enligt kommunallagen ska mål och riktlinjer beslutas utifrån begreppet god ekonomisk hushållning. De verksamhetsmål som framgår av utvecklingsplanen och i budgeten har inte på ett tydligt sätt kopplats till begreppet god ekonomisk hushållning.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att utvärderingen av de finansiella målen som redovisas i årsredovisningen ger en rättvisande bild av måluppfyllelsen.

Sammantaget bedömer vi att den finansiella styrningen är tillräcklig och att de åtgärder som vidtagits och planeras ger goda förutsättningar att upprätthålla en ekonomi i balans.

Vi bedömer det som positivt att samtliga nämnder följer upp de budgeterade verksamhetsmålen på ett pedagogiskt och likartat sätt. Det framgår tydligt om målen har uppfyllts, uppfyllts delvis eller inte alls.

Vi bedömer att den uppföljning som är gjord för varje aktivitetsmål ger stöd till den utvärdering som gjorts av måluppfyllelsen.

3.1.4. Nämndernas redovisning av sitt uppdrag

Av KL 3:15 framgår att nämnderna ska redovisa till fullmäktige hur de fullgjort sina uppdrag, samt att fullmäktige beslutar om omfattningen av redovisningen och formerna för den.

Vi har övergripande granskat att:

- Redovisningarna är utformade i enlighet med kommunens anvisningar.
- Redovisningarna ger en rättvisande bild av verksamhetens utfall i förhållande till fullmäktiges uppdrag.

Ekonomiavdelningen har till årsredovisningen och bokslutet begärt in verksamhetsberättelser från samtliga nämnder för år 2012. Av anvisningarna framgår att verksamhetsberättelsen skall innehålla information om det ekonomiska utfallet, avstämning av fullmäktiges övergripande inriktningsmål, mål och måluppfyllelse, kvalitetsredovisningar, viktiga händelser, framtid, verksamhets- och nyckeltal.

Nämnderna har endast lämnat de uppgifter som ingår i kommunens årsredovisning. Någon egen verksamhetsberättelse har inte upprättats.

Vår bedömning är dock att den information som nämnderna redovisar i allt väsentligt följer de anvisningar som kommunstyrelsen angivit.

3.2. Rättvisande räkenskaper

3.2.1. Resultaträkning

Resultaträkningen skall redovisa samtliga intäkter och kostnader och hur det egna kapitalet har förändrats under året (KRL 5:1).

Vi har granskat att:

- resultaträkningen är uppställd enligt KRL
- resultaträkningen i allt väsentligt redovisar årets samtliga externa intäkter och kostnader
- noter finns i tillräcklig omfattning och utgör specifikationer av resultaträkningens poster samt möjliggör avstämning mot balanskravet
- resultaträkningens innehåll är rätt periodiserad.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild över årets resultat och att interna poster har justerats korrekt.

Resultaträkningen är uppställd i enlighet med KRL och noter finns i tillräcklig omfattning.

Bland årets intäkter finns en återbetalning på tidigare års för högt gjorda premieinbetalningar för en avtalsgruppsjukförsäkring på 5,4 mnkr. Beloppet har till största delen använts till engångsinsatser under året.

I nedanstående tabell redovisas utfallet för 2011, årets utfall, budget 2012 samt avvikelsen mot budget.

Resultaträkning	***Utfall 2011***	***Utfall 2012***	***Budget***	***Avv mot budget***
Verksamhetens intäkter	58,0	63,0	63,3	-0,3
Verksamhetens kostnader	-360,0	-368,0	-372,2	4,2
Avskrivningar	-4,6	-4,8	-4,7	-0,1
Verksamhetens nettokostnader	***-306,5***	***-309,8***	***-313,6***	***3,8***
Skatteintäkter	258,4	264,3	260,9	3,4
Generella statsbidrag	52,3	54,2	54,3	-0,1
Finansiella intäkter	2,9	3,9	1,8	2,1
Finansiella kostnader	-1,1	-1,4	-0,5	-0,9
Resultat för extraordinära poster	***5,9***	***11,2***	***0***	***8,3***
Extraordinära intäkter/kostnader	0	3,8	0	3,8
Årets resultat	***5,9***	***15,0***	***2,9***	***12,1***

Årets positiva resultat berodde till stora delar på flera engångseffekter som påverkat resultatet positivt. Nämnderna redovisade totalt ett underskott mot budget med -1,0 mnkr.

De större avvikelserna mot budget redovisas som följer:

- Verksamhetens nettokostnader avviker positivt mot budget med 3,8 mnkr. Detta kan främst förklaras med en försäljning av skogsmark på 3,8 mnkr (reavinst), lägre kostnader för interkommunala ersättningar på 2,0 mnkr, samt lägre kostnader för arbetsgivaravgifter, pensionsutbetalning på ca 1,0 mnkr. Budgetöverskridande är bl.a. inom förskoleverksamheten på ca 2,3 mnkr, skolskjutsar ca 0,8 mnkr, hemvården 1,2 mnkr. I övrigt finns det flera positiva och negativa avvikelser mot budget som förklaras i årsredovisningen.

- Det positiva utfallet av skatteintäkterna beror främst på att den preliminära slutavräkningen för 2012 beräknas bli ca 3,4 mnkr högre än budgeterat, samt att fastighetsskatten blev ca 2,2 mnkr högre än beräknat.

- det positiva finansnettot förklaras främst av ökade ränteintäkter från LEBO med närmare 1,0 mnkr.

3.2.2. *Balansräkning*

Balansräkningen skall i sammandrag redovisa kommunens samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen). Ställda panter och ansvarsförbindelser skall tas upp inom linjen. (KRL 5:2)

Vi har granskat att:

- balansräkningen är uppställd enligt KRL
- noter finns i tillräcklig omfattning
- upptagna tillgångar, avsättningar och skulder existerar, tillhör kommunen och är fullständigt redovisade och rätt periodiserade
- tillgångar, avsättningar och skulder har värderats enligt principerna i KRL
- föregående års utgående balanser har överförts rätt som årets ingående balanser
- specifikationer till utgående balanser finns i tillräcklig omfattning
- årets resultat överensstämmer med resultaträkningen.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättningar, skulder och eget kapital. Tillgångarna, avsättningarna och skulderna existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade och har värderats enligt principerna i KRL.

Balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar noter i tillräcklig omfattning.

Bilagor/specifikationer finns i tillräcklig omfattning.

3.2.3. *Kassaflödesanalys*

I kassaflödesanalysen skall kommunens finansiering och investeringar under räkenskapsåret redovisas (KRL 7:1).

Vi har granskat att:

- kassaflödesanalysen uppfyller kraven enligt KRL
- noter finns i tillräcklig omfattning
- kassaflödesanalysens innehåll överensstämmer med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att kassaflödesanalysen redovisar kommunens finansiering och investeringar och överensstämmelse finns med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen.

Noter finns i tillräcklig omfattning.

3.2.4. Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningens syfte är att ge en helhetsbild av kommunens ekonomiska åtaganden oberoende av i vilken juridisk form verksamheten bedrivs.(Rådets rekommendation)

Den sammanställda redovisningen skall innehålla en resultaträkning och en balansräkning som utgör en sammanställning av kommunens och de juridiska personernas resultat- och balansräkning. (KRL 8:2)

Det är god redovisningssed att inkludera en finansieringsanalys. (Rådets rekommendation)

Vi har granskat att:

- den sammanställda redovisningen är uppställd enligt KRL och även innehåller en finansieringsanalys
- noter finns i tillräcklig omfattning och utgör specifikationer till resultat- och balansräkningsposter. Det innebär att delposterna i noterna ska vara rensade från interna poster (upplysning om interna poster ska därför inte anges).
- den sammanställda redovisningen omfattar samtliga kommunens företag
- konsolideringen omfattar de företag i vilka kommunen har ett betydande inflytande
- proportionell konsolideringsmetod och förvärvsmetod tillämpas vid konsolideringen
- beloppen överensstämmer mellan den sammanställda redovisningen och de ingående företagens redovisningar
- interna poster har eliminerats i allt väsentligt även i notapparaten.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att den sammanställda redovisningen ger en helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning och åtaganden.

Granskningen visar att den sammanställda redovisningen är upprättad i enlighet med KRL:s krav (kap 8).

Den sammanställda redovisningen är upprättad utifrån preliminära årsredovisningar. I övrigt är den samlade redovisningen väl dokumenterad och underlag finns i tillräcklig omfattning. Redovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering.

För att säkerställa att elimineringar mellan kommunen och dess bolag sker till rätt belopp bör förvärvsanalyser upprättas för de kommunala bolagen.

För att höja informationsvärdet kan i noter till de olika posterna i resultat- och balansräkningen lämnas uppgifter om större skillnader som uppkommit mellan åren.

3.2.5. VA-verksamhet

En ny VA-lag gäller från den 1 januari 2007, Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster. VA-lagen kräver att denna verksamhet redovisas med egen resultaträkning

och balansräkning. I årsredovisningen har en särskild resultat- resp. balansräkning upprättats för VA-verksamheten enligt lagstiftningens krav.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att redovisningen för VA-verksamheten följer lagstiftning och god redovisningssed. Vi bedömer att fullmäktige enligt ”Lagen om vattentjänster” § 50 i särskilt beslut ska fastställa VA-redovisningen.

3.2.6. Tilläggsupplysningar

Om avvikelser görs från vad som följer av allmänna råd eller rekommendationer från normgivande organ på det kommunala området, skall upplysning om detta och om skälen för avvikelsen lämnas i en not. (KRL 1:3)

Utöver KRL:s krav ställer RKR:s rekommendationer krav på tilläggsupplysningar. Flera rekommendationer hänvisar till Redovisningsrådet för publika företags rekommendationer, vilka oftast har omfattande krav på tilläggsupplysningar.

Vi har granskat:

- Tillämpade redovisningsprinciper. Varje särskild redovisningsprincip som årsredovisningens intressenter måste känna till för att rätt förstå årsredovisningens innehåll.
- Tilläggsinformation som krävs i KRL respektive RKR:s rekommendationer.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att kommunen i allt väsentligt redogjort för de redovisningsprinciper som tillämpas. De avvikelser som förekommer och där upplysning har lämnats i avsnittet redovisningsprinciper är

- Löner för timanställdas tid och ob-ersättningar redovisas månaden efter utbetalning.
- RKR:s rekommendation nr 13.1. Information om leasingåtaganden följer ej i sin helhet rekommendationen. Redovisning av framtida hyresåtaganden skall även redovisas som tilläggsupplysning.

3.3. Övrigt

Enligt den kommunala redovisningslagen skall en beskrivning upprättas över tillämpat redovisningssystem. Av denna ska framgå redovisningens organisation och uppbyggnad. Om automatisk databehandling används i redovisningssystemet skall beskrivningen kompletteras med systemdokumentation och behandlingshistorik för att man i efterhand skall kunna följa och kontrollera de enskilda posternas behandling och företagna bearbetningar i systemet. Ett arbete pågår med att upprätta en dokumentation av redovisningssystemet.

Bedömning och iakttagelser

Vår bedömning är att arbetet med att upprätta en dokumentation av redovisningssystemet snarast bör fullföljas i enlighet med redovisningslagens krav.

2013-03-18

Lars Wigström

Projektledare

Fredrik Alm

Uppdragsledare